

Щодо кон'юнктури товарних ринків та експортно-імпортних цін на основні групи українського експорту до Чеської Республіки та чеського імпорту до України за 2016 рік

(інформаційно-аналітична довідка)

Згідно з даними Чеського статистичного управління *обсяги українського експорту до Чеської Республіки основної товарної позиції - 26011100 «Руди та концентрати залізні неагломеровані» зменшились протягом 2016 року на 10,6 відсотка порівняно з 2015 роком, частка імпорту з України складала 74,1 відсотка в загальних обсягах імпорту цієї продукції до ЧР, а питома вага цієї продукції складала 27,6 відсотка обсягів всього українського експорту до ЧР за 2016 рік. Необхідно наголосити, що у кількісному виразі (тони), у 2016 році цієї продукції було поставлено на 9,2 відсотка більше, ніж у 2015 році.*

Середня експортна ціна української продукції була нижчою від цін конкурентів з РФ на 9,8 дол. США за 1 тону, але вищою на 21,1 дол. США за 1 тону від цін постачальників з Ліберії та нижчою на 0,8 дол. США за 1 тону від середніх імпортних цін до Чеської Республіки в 2016 році.

З огляду на значну різницю між середніми імпортними цінами до Чехії і експортними цінами поставок з Ліберії (майже в 1,7 разів), досить тривалими поставками з цієї країни і значною різницею з експортними цінами інших країн до ЧР, необхідно, на наш погляд, розглянути можливість подання заявок щодо антидемпінгових розслідувань стосовно постачальників руди з Ліберії.

Різниця (в більшу сторону) між експортними цінами української руди з експортними цінами конкурентів може призвести в перспективі до зменшення попиту на українську продукцію, і, як наслідок, зменшення обсягів її експорту з України до Чеської Республіки, що через частку 27,6 відсотка в структурі всього українського експорту матиме значний вплив на показники зовнішньої торгівлі України з Чехією.

Слід відзначити суттєве зниження також і середніх імпортних цін до Чеської Республіки руди і концентратів неагломерованих: якщо в 2015 р. вони склали 66,1 дол. США за 1 тону, то в 2016 р. середня імпортна ціна до ЧР склала 53,4 дол. США за 1 тону, тобто, стала на 23,8 відсотка нижчою.

Протягом 2016 року обсяги експорту підгрупи 26011200 «Руди та концентрати залізні агломеровані» зменшились на 32,6 відсотка порівняно з 2015 роком. Частка цієї продукції з України склала **100,0** відсотка в загальних обсягах її імпорту до ЧР, а частка в структурі всього українського експорту до Чехії за 2016 рік склала 11,4 відсотка.

Надзвичайно висока (100,0 %) частка імпорту руди та концентратів залізних агломерованих з України в загальних обсягах її імпорту до Чехії створює ризики поступового зменшення закупівель цієї продукції з нашої країни.

Слід відзначити суттєве зниження також і середніх імпортних цін до Чеської Республіки руди і концентратів агломерованих: якщо в 2015 р. вони склали 116,6 дол. США за 1 тону, то в 2016 р. середня імпортна ціна до ЧР склала 101,3 дол. США за 1 тону, тобто, стала на 15,1 відсотка нижчою.

Необхідно звернути увагу на те, що в 2016 році обсяги поставок руди та концентратів залізних агломерованих і неагломерованих разом (26 група) склали 39,0 відсотка в загальних обсягах всього українського експорту до Чеської Республіки, що дещо нижче за середні показники в попередні роки (за 2015 рік – 44,8 відсотка, 2014 рік – 47,7 відсотка, а за 2013 рік – 55,1 відсотка). Водночас, така концентрація майже 40 відсотків всього українського експорту на 1 групі і 2 товарних підгрупах при зміні кон'юнктури на міжнародних ринках, різкого зниження цін може суттєво вплинути і впливає на обсяги всього експорту з України до Чехії.

Протягом 2016 року порівняно з 2015 роком збільшились обсяги українського експорту до Чеської Республіки товарної позиції 85443000 «Комплекти проводів для

свічок запалення» на 10,0 відсотка, частка імпорту з України склала 7,4 відсотка в загальних обсягах її імпорту до ЧР, а частка в структурі всього українського експорту до Чеської Республіки за 2016 рік склала 9,7 відсотка. Середні експортні ціни були нижчими від експортних цін постачальників з Румунії, Словаччини але вищими від середніх імпортних цін до ЧР в 2016 році.

Обсяги експорту до ЧР товарної позиції 72085120 «Плоскі вальцовані вироби з заліза або сталі» збільшились протягом 2016 року на 1,2 відсотка порівняно з 2015 роком, причому частка імпорту цієї продукції з України складала 28,0 відсотка в загальних обсягах імпорту її до ЧР за 2016 рік, частка в загальних обсягах експорту з України до ЧР склала 4,2 відсотка, а середня експортна ціна була нижчою від середніх експортних цін з Італії, Німеччини та середніх імпортних цін до ЧР у 2016 році.

Слід відзначити зменшення експортної ціни з України «Плоских вальцованих виробів з заліза або сталі» в 2016 році на 20,1 відсотка порівняно з 2015 роком. В кількісному вираженні (тони) «Плоских вальцованих виробів з заліза або сталі» було поставлено з України у 2016 році в 2,3 разів більше, ніж у 2015 році.

Протягом 2016 року обсяги експорту з України до Чехії товарної позиції 85444290 «Кабелі» зменшились на 4,8 відсотка порівняно з 2015 роком, частка експорту з України в загальних обсягах імпорту цієї продукції до ЧР склала 8,4 відсотка, а частка в структурі всього українського експорту до Чехії за 2016 рік – 4,0 відсотка. Середні експортні ціни були вищими від експортних цін з Китаю, Німеччини та середніх імпортних цін до ЧР у 2016 році, що може бути пов'язане з технічними параметрами і складністю виготовлення, але може також впливати в подальшому на обсяги українського експорту цих виробів.

Обсяги експорту до ЧР товарної позиції 26140000 «Титанові руди і концентрати» зменшились протягом 2016 року на 19,7 відсотка порівняно з 2015 роком, причому частка імпорту цієї продукції з України складала 67,9 відсотка в загальних обсягах імпорту її до ЧР за 2016 рік, частка в загальних обсягах експорту з України до ЧР склала 1,8 відсотка, а середня експортна ціна була вищою від експортних цін з Індії та середніх імпортних цін до ЧР у 2016 році.

Обсяги експорту з України до Чехії товарної позиції 94019080 «Частини і деталі сидінь» зросли на 11,0 відсотка порівняно з 2015 роком, частка експорту з України в загальних обсягах імпорту цієї продукції до ЧР склала 0,8 відсотка, а частка в структурі всього українського експорту до Чехії за 2016 рік – 1,5 відсотка. Середні експортні ціни були суттєво вищими від експортних цін з Німеччини, Польщі, Румунії та від середніх імпортних цін до ЧР у 2016 році, що може бути пов'язане з технічними параметрами і складністю виготовлення, але може також впливати в подальшому на обсяги українського експорту цих виробів.

Протягом 2016 року обсяги експорту з України до Чехії товарної позиції 85444200 «Коаксіальні кабелі» збільшились на 12,5 відсотка порівняно з 2015 роком, частка експорту з України в загальних обсягах імпорту цієї продукції до ЧР склала 13,4 відсотка, а частка в структурі всього українського експорту до Чехії за 2016 рік – 1,4 відсотка. Середні експортні ціни були вищими від експортних цін з Австрії, Німеччини, Словаччини та середніх імпортних цін до ЧР у 2016 році, що може бути пов'язане з технічними параметрами і складністю виготовлення, але може також впливати в подальшому на обсяги українського експорту цих виробів.

Протягом 2016 року обсяги експорту з України до Чехії товарної позиції 96190071 «Гігієнічні прокладки» збільшились на 65,4 відсотка порівняно з 2015 роком, частка експорту з України в загальних обсягах імпорту цієї продукції до ЧР склала 29,4 відсотка, а частка в структурі всього українського експорту до Чехії за 2016 рік – 1,2 відсотка. Середні експортні ціни були вищими від експортних цін з Угорщини, Бельгії, та середніх імпортних цін до ЧР в 2016 р., але нижчими від експортних цін з Китаю.

Обсяги експорту з України до Чехії товарної позиції 72071912 «Пів-фабрикати із заліза або нелегованої сталі» збільшились в 46,9 разів порівняно з 2015 роком, частка експорту з України в загальних обсягах імпорту цієї продукції до ЧР склала 63,1 відсотка, а частка в структурі всього українського експорту до Чехії за 2016 рік - 0,7 відсотка. Середні експортні ціни були вищими від експортних цін з Словаччини та від середніх імпортних цін до ЧР у 2016 році.

Протягом 2016 року обсяги експорту з України до Чехії товарної позиції 15121990 «Соняшникова олія» збільшились на 0,3 відсотка порівняно з 2015 роком, частка експорту з України в загальних обсягах імпорту цієї продукції до ЧР склала 19,0 відсотка, а частка в структурі всього українського експорту до Чехії за 2016 рік – 0,7 відсотка. Середні експортні ціни були нижчими від експортних цін з Угорщини, Словаччини, Нідерландів та середніх імпортних цін до ЧР у 2016 році.

Обсяги експорту з України до Чехії товарної позиції 39201024 «Еластичні плівки з полімеру етилену» зросли на 4,6 відсотка порівняно з 2015 роком, частка експорту з України в загальних обсягах імпорту цієї продукції до ЧР склала 6,4 відсотка, а частка в структурі всього українського експорту до Чехії за 2016 рік - 0,6 відсотка. Середні експортні ціни були вищими від експортних цін з Польщі, Німеччини та від середніх імпортних цін до ЧР у 2016 році.

Протягом 2016 року обсяги експорту з України до Чехії товарної позиції 39219060 «Пластини, листи, фольга, плівки» збільшились на 11,5 відсотка порівняно з 2015 роком, частка експорту з України в загальних обсягах імпорту цієї продукції до ЧР склала 7,8 відсотка, а частка в структурі всього українського експорту до Чехії за 2016 рік – 0,6 відсотка. Середні експортні ціни були вищими від експортних цін з Німеччини, Бельгії, та середніх імпортних цін до ЧР в 2016 році.

Обсяги експорту з України до Чехії товарної позиції 08119050 «Чорниця, плоди типу *Vaccinium myrtillus* проварені» зросли на 25,4 відсотка порівняно з 2015 роком, частка експорту з України в загальних обсягах імпорту цієї продукції до ЧР склала 75,3 відсотка, а частка в структурі всього українського експорту до Чехії за 2016 рік - 0,6 відсотка. Середні експортні ціни були значно нижчими від експортних цін з Польщі, Білорусі та від середніх імпортних цін до ЧР у 2016 році.

Протягом 2016 року обсяги експорту з України до Чехії товарної позиції 28492000 «Карбід кремнію» зменшились на 12,6 відсотка порівняно з 2015 роком, частка експорту з України в загальних обсягах імпорту цієї продукції до ЧР склала 32,2 відсотка, а частка в структурі всього українського експорту до Чехії за 2016 рік – 0,6 відсотка. Середні експортні ціни були нижчими від експортних цін з Китаю, Німеччини, РФ та від середніх імпортних цін до ЧР в 2016 році.

Протягом 2016 року обсяги експорту з України до Чехії товарної позиції 22072000 «Етилалкоголь та інші дистилляти» зросли майже в 3,0 разів порівняно з 2015 роком, частка експорту з України в загальних обсягах імпорту цієї продукції до ЧР склала 15,2 відсотка, а частка в структурі всього українського експорту до Чехії за 2016 рік – 0,6 відсотка. Середні експортні ціни були вищими від експортних цін з Німеччини та від середніх імпортних цін до ЧР у 2016 році, що може бути пов'язане з складом та вмістом спирту, але може також впливати в подальшому на обсяги українського експорту цієї продукції.

Протягом 2016 року обсяги експорту з України до Чехії товарної позиції 85371099 «Табло, щити і електрообладнання» збільшились на 37,6 відсотка порівняно з 2015 роком, частка експорту з України в загальних обсягах імпорту цієї продукції до ЧР склала 1,0 відсотка, а частка в структурі всього українського експорту до Чехії за 2016 рік – 0,5 відсотка. Середні експортні ціни були вищими від експортних цін з Німеччини та від середніх імпортних цін до ЧР в 2016 році, але нижчими від експортних цін з Китаю.

Обсяги експорту з України до Чехії товарної позиції 85365007 «Електромеханічні мережеві вимикачі» знизились на 4,7 відсотка порівняно з 2015 роком, частка експорту з України в загальних обсягах імпорту цієї продукції до ЧР склала 24,4 відсотка, а частка в структурі всього українського експорту до Чехії за 2016 рік - 0,5 відсотка. Середні експортні ціни були суттєво нижчими від експортних цін з Німеччини, Румунії та від середніх імпорتنих цін до ЧР у 2016 році.

Протягом 2016 року обсяги експорту з України до Чехії товарної позиції 84119100 «Частини реактивних або турбореактивних двигунів» збільшилися на 7,4 відсотка порівняно з 2015 роком, частка експорту з України в загальних обсягах імпорту цієї продукції до ЧР склала 2,1 відсотка, а частка в структурі всього українського експорту до Чехії за 2016 рік – 0,4 відсотка. Середні експортні ціни були значно нижчими від експортних цін з США, Франції, РФ та від середніх імпорتنих цін до ЧР в 2016 році.

Обсяги експорту з України до Чехії товарної позиції 72072052 «Пів-фабрикати із заліза або нелегованої сталі» зменшилися на 67,3 відсотка порівняно з 2015 роком, частка експорту з України в загальних обсягах імпорту цієї продукції до ЧР склала 25,8 відсотка, а частка в структурі всього українського експорту до Чехії за 2016 рік - 0,4 відсотка. Середні експортні ціни були вищими від експортних цін з Італії, але нижчими від експортних цін з Англії та від середніх імпорتنих цін до ЧР у 2016 році.

З 20-ти основних товарних позицій експорту з України до Чеської Республіки протягом 2016 року по 13-ти збільшення експорту і по 7-ми - зменшення обсягів поставок порівняно з 2015 роком.

Необхідно відзначити зменшення обсягів українського експорту до Чеської Республіки протягом 2016 року на 6,8 відсотка порівняно з 2015 роком. Основною причиною такого зменшення обсягів в валютному вираженні було суттєве зменшення експортних цін з України на основні групи експорту до Чехії, такі, як руди і концентрати залізни, що спричинене зменшенням імпорتنих цін до ЧР на них та рівня світових цін на ці товари.

Позитивом є зростання у 2016 році порівняно з 2015 роком українського експорту до Чеської Республіки: позиції 85443000 «Комплекти проводів для свічок запалення» на 10,0 відсотка, частка імпорту з України склала 7,4 відсотка в загальних обсягах її імпорту до ЧР; позиції 72085120 «Плоскі вальцовані вироби з заліза або сталі» на 1,2 відсотка, частка імпорту цієї продукції з України склала 28,0 відсотка в загальних обсягах імпорту її до ЧР за 2016 рік; в майже 3,0 разів позиції 22072000 «Етилкаголь та інші дистильяти», частка якої склала 15,2 відсотка в загальних обсягах імпорту цієї продукції до ЧР в 2016 р.; позиції 94019080 «Частини і деталі сидінь» на 11,0 відсотка, частка якої склала 0,8 відсотка в загальних обсягах імпорту цієї продукції до ЧР; позиції 85442000 «Коаксіальні кабелі» на 12,5 відсотка, частка імпорту з України склала 13,4 відсотка в загальних обсягах її імпорту до ЧР; позиції 96190071 «Гігієнічні прокладки» на 65,4 відсотка, частка імпорту з України склала 29,4 відсотка в загальних обсягах її імпорту до ЧР; позиції 151211990 «Соняшникова олія» на 0,3 відсотка, частка імпорту з України склала 19,0 відсотка в загальних обсягах її імпорту до ЧР; позиції 72071912 «Пів-фабрикати із заліза або нелегованої сталі» в майже 47 разів, частка імпорту з України склала 63,1 відсотка; позиції 39201024 «Еластичні плівки з полімеру етилену» на 4,6 відсотка, частка українського імпорту склала 6,4 відсотка; позиції 39219060 «Пластини, листи, фольга, плівки» на 11,5 відсотка, частка імпорту з України склала 7,8 відсотка; позиції 85371099 «Табло, щити і електрообладнання» на 37,6 відсотка, частка імпорту з України склала 1,0 відсотка; позиції 84119100 «Частини реактивних або турбогвинтових двигунів» на 7,4 відсотка, частка імпорту з України склала 2,1 відсотка, які можна віднести до продукції з більшою доданою вартістю, що сприяє збільшенню частки технологічних товарів з вищим ступенем переробки в структурі експорту з України до ЧР.

Збільшення поставок з України цих товарів свідчить про розширення структури українського експорту до Чехії, залучення до коопераційної співпраці вітчизняних підприємств з чеськими, що сприяє покращенню структури експорту та зменшенню в ньому частки сировини. Однак обсягів зростання зазначених товарних позицій не вистачило щоб перекрити зменшення цін та відповідне зменшення в валютному виразі обсягів поставок руди та концентратів залізних неагломерованих і агломерованих та інших пів-сировинних товарів, що і спричинило зменшення обсягів всього українського експорту до Чеської Республіки в 2016 році на 6,8 відсотка.

Чеський імпорт до України у 2016 році був зосереджений по таких товарних підгрупах:

- 85171200 «Пристрої для стільникових телефонних мереж, вкл. безпроводні» - збільшення імпорту в майже 2,9 разів, 9,0 відсотка в структурі всього чеського імпорту до України, середня експортна ціна до України була нижчою, ніж до Німеччини, Словаччини та Польщі;

- 85443000 «Комплекти проводів для свічок запалення» - збільшення імпорту в майже 2,7 разів, 4,5 відсотка в структурі всього чеського імпорту до України, середня експортна ціна до України була нижчою, ніж до Німеччини, Австрії, Угорщини та середніх експортних цін з ЧР в 2016 р.;

- 87071010 «Шасі для легкових автомобілів» - збільшення експорту на 65,3 відсотка; 2,6 відсотка в структурі чеського експорту до України за цей період, середня експортна ціна до України була нижчою від цін поставок до Індії та від середніх експортних цін з ЧР в 2016 році;

- 87089997 «Частини, запчастини і обладнання для кузовів» - збільшення експорту в більш, ніж 2,5 разів; 2,1 відсотка в структурі чеського експорту до України за цей період, середня експортна ціна до України була вищою від цін поставок до Німеччини, Словаччини, Угорщини та від середніх експортних цін з ЧР в 2016 році;

- 90189030 «Обладнання для діалізу нирок (штучна нирка)» - збільшення експорту на 23,0 відсотка; 1,8 відсотка в структурі всього чеського імпорту до нашої країни; середня експортна ціна до України була суттєво, в рази вищою, ніж середні експортні ціни до Австрії, Франції та середні експортні ціни з ЧР в січні-листопаді 2016 року. Така суттєва різниця вимагає, на наш погляд, проведення аналізу цін, параметрів та комплектності обладнання для діалізу, яке поставляється до нашої країни (згідно з інформацією чеської сторони, це обладнання постачається дочірньою фірмою чеської компанії в Україні);

- 84713000 «Переносні пристрої для автоматичної обробки даних» - збільшення експорту на 34,6 відсотка; 1,8 відсотка в структурі всього чеського імпорту до України, середня експортна ціна до України була нижчою від середніх експортних цін поставок до Німеччини, Польщі, Словаччини та Австрії.

Слід відзначити збільшення обсягів чеського експорту до України протягом 2016 року по всіх 6-ти основних товарних позиціях.

Як і в попередні періоди, в 2016 році найбільшу частку чеського імпорту до України склали технологічні товари з великою доданою вартістю, обсяг поставок яких збільшився загалом на 43,1 відсотка порівняно з 2015 роком.

Лютий 2017 р.

Посольство України в Чеській Республіці